

Algemene informatie ECCO: Energy Community Co – Operatives

September 2018

ECCO¹ is een afkorting voor Energy Community Co – Operatives. ECCO is een Europees project, waaraan ook Stichting Streekhuis Het Groene Woud en de gemeenten Boxtel, Haaren, Meierijstad en Sint-Michielsgestel deelnemen.

Deze notitie is bedoeld om algemene uitleg te geven over het project ECCO aan de deelnemende gemeenten.

1. Aanleiding

De opgaven in de energietransitie zijn enorm. Daar bestaat bij de meeste beleidsmakers en professionals geen twijfel meer over. Oplossingen met grote impact in onze omgeving (windmolens, zonnepanelen etc.) zijn onontkoombaar. Tegelijk bestaat er vaak grote maatschappelijke weerstand tegen deze maatregelen. Mensen voelen zich geen deel van of overvallen door de transitie. Het schuurt.

Een deel van de oplossing is gelegen in het socialiseren van de energievoorziening. Ofwel: de gemeenschap mede-eigenaar laten zijn en individuen en de omgeving laten profiteren van de lusten. En niet alleen de lasten laten voelen. Tegelijk is de productie van duurzame energie een langdurige zaak en gebonden aan vele regels. Vele burgerinitiatieven zijn ontstaan. En velen hebben het moeilijk. Vrijwilligersmoetheid treedt op en professionalisering is noodzakelijk.

Deze situatie is vergelijkbaar in grote delen van Europa. Daarom zijn meer dan 50 partijen in zes Europese landen samen het project ECCO gestart. De deelnemers willen deze kansrijke lokale initiatieven ondersteunen om tot wasdom te komen en een serieuze bijdrage te leveren aan de energietransitie. Oplossingen in verschillende landen worden gevonden en er kan van elkaar geleerd worden.

2. Doel

De ambitie van ECCO is om 'energiegemeenschappen' te stimuleren en te ontwikkelen. Gemeenschappen waarin burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden samen werken aan de energietransitie. Het lokale niveau is de schaal waarop de socialisatie de beste kansen heeft. Gemeenschappen, waarvan de vorm niet van te voren is bepaald, die doen wat kan, waar op lokaal niveau de 'energie' zit. Gemeenschappen die echter ook op regionaal en internationaal niveau samen werken en kennis delen.

3. ECCO internationaal

Het project ECCO wordt financieel ondersteund door het Interreg programma Noord West Europa².

ECCO kent een eigen organisatiestructuur. Er is één projectleider voor het geheel. Dat is de Vlaamse organisatie 'Boerenbondvereniging voor Innovatieve Projecten vzw'³

¹ Het project ECCO heeft een eigen internationale [website](#).

² Meer informatie over het INTERREG North West Europe is te vinden op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland: www.rvo.nl.

³ VZW: vereniging zonder winstoogmerk, een Belgische rechtsvorm

(Innovatiesteunpunt)'. Daarnaast zijn er tien partners in verschillende landen, die allen hun eigen deelproject uitvoeren. Daar is Stichting Streekhuis Het Groene Woud er één van. Er zijn nog twee Nederlandse partners: ZLTO en de energiecoöperatie in Lochem.

Binnen de tien projecten zijn weer andere organisaties aangesloten, zoals de gemeenten Boxtel, Haaren, Meierijstad en Sint-Michielsgestel. Deze partijen heten binnen ECCO 'associated partners'. Daarvan zijn er in totaal tientallen.

Het doel is overal hetzelfde. Binnen ECCO worden hulpmiddelen en kennis ontwikkeld en gedeeld. Enerzijds via regelmatige internationale bijeenkomsten van de tien partners en eventueel associated partners. Anderzijds door het inzetten van zogenaamde 'Flying Experts': professionals van partners van ECCO die daadwerkelijk ter plekke, kortdurend, komen helpen.

4. ECCO in Het Groene Woud.

Voor ons deelproject in Het Groene Woud beoogt ECCO concreet het opstellen van lokale energieactieplannen voor vijf gemeenten binnen Het Groene Woud, het uitvoeren van een 100.000 zonnepanelenproject en het maken van een accelerator netwerk.

Om dit te bewerkstelligen worden, kort omschreven, de volgende acties uitgevoerd.

- Per deelnemende gemeente wordt een Lokaal Energie Actieprogramma (LEA) opgesteld. Een inventarisatie van wat er nodig is en wat kan op de korte en middellange termijn. Gemaakt samen met alle partijen. En georganiseerd op een wijze die lokaal past. Per LEA worden twee tot drie sleutelprojecten voorbereid tot op het niveau dat ze uitgevoerd kunnen worden.
- De overtuiging is dat een aantal zaken, die nodig zijn om de projecten te realiseren, beter samen met anderen kunnen worden uitgevoerd. Denk alleen al aan langjarige administratie en beheer, inkoop of aanbesteding. Op basis van de LEA wordt een Regionaal Energie Actieprogramma (REA) gemaakt. Dit onder het motto lokaal wat kan en regionaal wat helpt.
- Tegelijk met de ontwikkeling van de LEA wordt gestart met een project om in de deelnemende gemeenten 100.000 zonnepanelen te realiseren. Enerzijds omdat daarmee een concrete bijdrage wordt geleverd aan de energietransitie. Anderzijds omdat het nodig is om concrete resultaten te laten zien en te overtuigen "dat het kan". Uiteraard zullen de zonneprojecten onderdeel zijn van de LEA en mogelijk REA.
- Iets later wordt gestart met de ontwikkeling van een regionale ondersteuningsstructuur, een accelerator netwerk. Een netwerk wat op een professionele wijze helpt om de projecten uit de LEA en REA ook daadwerkelijk te realiseren en later de regionale energietransitie verder te brengen. De activiteiten, vorm en schaal van dit netwerk zijn niet vooraf vastgelegd. Er zijn regionale initiatieven waar mogelijk op aangehaakt kan worden.
- Binnen ECCO is ook een budget beschikbaar om professionele hulp in te zetten om de projecten uit LEA en REA ook daadwerkelijk te realiseren.

Binnen ECCO vinden geen fysieke investeringen plaats. De overtuiging is dat projecten moeten kunnen worden gerealiseerd en renderen binnen de landelijke context van subsidies, belastingen en regels. Anders zouden ze niet herhaald kunnen worden.

ECCO projecten richten zich dus op Co2 reductie, energieproductie of besparing. Ze zijn door of met de gemeenschap en leveren naast Co2 reductie of hernieuwbare energie een meerwaarde op voor de gemeenschap. Financieel of op een andere wijze.

5. Aansluiting bij Programma Sociale Innovatie

De provincie Noord-Brabant heeft een programma getiteld 'Sociale Innovatie in de Energietransitie'. Dit is een samenwerking met Enpuls, een dochterbedrijf van netbeheerder Enexis. In opdracht van de provincie ondersteunt Enpuls tien proefprojecten, die bijdragen aan de sociale innovatie in de energietransitie. Het energievraagstuk is namelijk in veel opzichten een organisatievraagstuk. Vaak gaat het niet om de techniek (wat) maar om de organisatie (hoe, met/door wie etc.). ECCO is één van deze tien proefprojecten.

Via dit programma kunnen we gebruik maken van alle middelen en kennis die al beschikbaar zijn. De uitvoerders van ECCO maken deel uit van het Brabantse netwerk waar kennis en kunde wordt gedeeld.

6. Cijfers

Binnen ECCO kunnen vijf gemeenten deelnemen. Op dit moment zijn het er vier: Boxtel, Haaren, Meierijstad en Sint Michielsgestel. Er is dus nog ruimte voor een vijfde. ECCO wordt gecoördineerd door Nationaal Landschap Het Groene Woud. De totale omvang van het budget binnen Het Groene Woud is € 669.712,00. Dit wordt gefinancierd door bijdragen van de EU, het Rijk, de provincie Noord Brabant en de deelnemende gemeenten. Per gemeente wordt een bijdrage geleverd van € 30.000,00 verspreid over drie jaar. Daarnaast uiteraard de inzet van bestuurlijk en ambtelijk enthousiasme en capaciteit.

7. Status uitvoering (september 2018)

Na een uitvoerige aanbesteding zal het werk aan de LEA en de 100.000 zonnepanelen zeer waarschijnlijk in september 2018 starten. Binnenkort wordt dus lokale activiteit zichtbaar. De overige acties worden later opgestart. ECCO als internationaal project loopt door tot begin 2021.

Informatie

Voor meer informatie kan contact worden opgenomen met de gemeentelijke contactpersoon of met de projectleider van Het Groene Woud.

Gemeente Meierijstad: Marian van Weert: mvanweert@meierijstad.nl of 140413
Het Groene Woud: Peter van Oers: pvoers@hetgroenewoud.com of 0653794938

'ECCO en de projecten die voortkomen uit de lokale energiegemeenschappen en de resultaten die zij boeken, worden mede mogelijk gemaakt met financiële steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, verstrekt via het Interreg-programma Noordwest-Europa.'

